

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krome; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 46.

V KRANJU, 14. vinotoka 1905.

I. leto.

Luč in tema.

Dalje.

Ljudje prihajajo iz šol in žive po naukih, ki so jih prejeli tamkaj. Tako ima šola upliv na vsakega človeka posebej in na vso družbo sploh. Trditi smemo, da je organizirana človeška družba delo šole; kar je lepega in dobrega v tej velikanski rodovini, je prišlo mednjo iz šole, kakor prihaja rastlinam moč in lepota od solnca. Iz vseh posameznih individualnosti so se izluščila pravila, ki prijajo vsakemu, zatorej tudi vsem, in ta pravila so se polagoma uveljavila za prirodne zakone, ki jih spoštuje in ovažuje vsak in ki se mu zde umevni sami ob sebi. Takí zakoni so n. pr. spoštovanje tujega imetja, čast bližnjikove žene, podpora staršem i. t. d. Država je iz teh zakonov, ki so veljali že davno med narodi, ustvarila svoje zakonike, ki so seveda prikrojeni tako, da koristijo nji in škodujejo državljanom. To je n. pr. militarizem, ki je v bistvu ugrabljenje svobode in izkoriščanje zdravih človeških moči. To je umeten zakon, ki nasprotuje prirodni nagibu človeškega bitja do svobodnega življenja lastne uporabe moči.

Naša doba je doba socialnega gibanja. In vsi narodnostni boji današnjih dni so umetno inscenirani manevri narodnih sovražnikov, ki s temi boji uporablja najboljše narodne sile, da se ne more ljudstvo ojačiti v svojih socialnih pozicijah. Koliko du-

ševne sile je že ubil ta boj! Vzlic temu, dostokrat zgolj besednemu sabljanju se gibljejo med masami velike ideje, ki jim je končni smoter socialna reforma in osamosvojitve ter emancipacija raznih škodljivih uplivov in posezanj v tlačene pravice.

Šola današnjih dni se ne more več ozirati na privilegirane stanovce. Ona je za ljudstvo in vsa njena uredba mora služiti tej sveti in veliki misiji.

Da ne pade človek in da se ne izgubi, mora misliti in preudarjati s svojo glavo. Ker je bil rojen, je dobil s tem pravico in dolžnost, da živi. Kdor se odreče tej pravici in dolžnosti, ne sodi v človeško družbo. Življenje zavihra preko njega kakor konjska kopita preko onemoglega kozaka, ki umira in umre.

Lepoto daje našemu veku hrepenenje po vzgoji in šoli, ki prihaja k sreči iz nižin življenja — od tam, koder so hirala uboga človeška bitja v mraku in verigah. Tamkaj pa se dela dan, ki ga vidi tisti, kdor pozna trpljenje nedolžnih ljudi.

Konec prih.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam in častitim somišljenikom.

Prva slovenska domača pivovarna «G. Auerjevi dediči v Ljubljani» je sklenila z našo družbo pogodbo, glasom katere se je zave-

šeni zgodilo, kot mnogim drugim. Umrla je v otročji postelji in zapustila stari materi malega, nedolžnega črvička.

Vso svojo ljubezen je prenesla sedaj starka na otroka. In skoro vesela je delala sedaj, samo da bi mali ne trpel pomanjkanja, da bi srečen in vesel dorastel.

Hotela ga je imeti velikega in močnega, svojega «fantička», pa tudi modrega. In nič ni bilo zanjo veselejšega, — ko je hodil v šolo, — kot ko ga je videla zvečer pri luči izdelovati solske naloge. In kako hitro je pisal! Le pomislite! Ona pri svojih 60 letih ni znala ne brati ne pisati, mali s svojimi par leti pa je bil že «prvi» v svojem razredu. In ko je dorastel in že zaslužil, je pustila delo, in če jo je soseda nagovorila: «Mamica, vam je pa dobro! Komaj vstanete, pa imate podelano», je vesela odgovorila: «Da, sedaj počivam!» Pa ni bilo brezdelje, ki jo je delalo srečno. Bila je srečna, da je mogla reči, po tolikem pomanjkanju, po toliki prestani bedi: «Tudi

zala, da bode od vsakega zvarjenega hektolitra piva gotov prispevek plačevala naši družbi.

Že danes je naši družbi zagotovljen lep stalen dohodek iz prodaje tega piva, ki se bode varilo le naši družbi na korist. Le-ta prispevek se bode pa lahko podvojil in potrojil, ako bodo vse naše podružnice, vsa slavna narodna društva, vse naše častite somišljenice, vsi naši cenjeni podporniki storili tudi tu svojo narodno dolžnost.

Da je pivo, katero obeta lepe dobičke naši družbi, v resnici dobro, res tako, da lahko vzdrži z vsemi tujimi izdelki, dokažemo najlažje, ako navedemo priznanja, s katerimi je bilo to pivo dosedaj odlikovano. Evo jih dobesedno:

I.

Concours Culinaire d' Alimentation et d' Hygiene (Jardin des Tuileries Paris 1904): najvišje darilo «grand prix», častno diplomu in veliko zlato kolajno.

II.

The International Sports and Games-Exhibition (Crystal Palace, London 1904): «grand prix», častno diplomu in zlato kolajno.

III.

Exposition Universelle de Liege 1905 (svetovna razstava v Lijecu [Lüttich], katere so se udeležile največje pivovarne): srebrno kolajno.

jaz imam koga, ki skrbi zame, tudi jaz ga imam, ki me varuje v starosti!»

Tako so tekla leta. In prišel je dan, ko je «fantiček» moral k regimentu. Sedaj je bila ženica zopet potrta. Vsa žalostna, vsa pobita spustila je roke v naročje in jokala tiho brez konca . . . «Ali, mamica», ji reče nekega dne učitelj, ki jo zaloti nekdanj, da se ni imela časa, si obrisati oči, «ali, mamica, kdo bo vendar tako žalosten! Saj pride še nazaj. Ti meseci, ki jih ima služiti, hitro minejo.»

Starka počasi vzdigne glavo.

«Hitro minejo?! V moji starosti nič ne mine hitro. Imam jih že blizu sedemdeset!»

«No, in kaj potem?»

«Da, in potem: ne samo radi tega! Ko bi že znala brati in pisati, bi mogla brati njegova pisma in mu pisati!»

«Pa saj vam bo pisal! Jaz vam bom pa prebiral njegova pisma in vi mi boste vaša narekovali.»

Sedaj je nehala jokati.

PODLISTEK.

Poslednja učna ura.

Mirno tiktaka na steni stara ura. Na klopi pri peči sedi pes in zraven njega malomarno čepi mačka. Tik obeh pa sedi za kolovratom s povešeno glavo starka in prede. Njen stari, dobri obraz je ves izsušen in podoben jabolku, ki je bilo čez zimo spravljeno v omari. In beli lasje so videti izpod bele rute še bolj beli, kakor so v resnici. Jasne, pametne oči pa gledajo daleč, daleč v daljavo, medtem ko so velika očala zlezla na konec nosu.

In tako tiho in mirno teko ure. Četudi časih starka po ves dan ne izpregovori, vendar ji ni dolgčas. O, v tej glavici spava tako mnogo spominov, da mnogokrat globoko vzdihne.

V mladih letih je ostala vdova z malo hčerko. Ko je imela hčerka dvajset let, morala je v mesto služiti. Tam se je mladi in neizku-

Dopisi.

Kakor pa to pivo konkurira glede kakovosti, prav tako pa tudi konkurira glede cene napram sovrstnim tujim izdelkom.

Komu ni znano, da podpirajo tujejezične pivovarne nam nasprotna društva, in vsakdo, ki širi danes pivo takih tujih pivovaren, koplje lastnemu narodu grob, ker neposredno podpira nam nasprotna društva.

Dolžnost vsakega zavednega Slovenca pa je, da podpira obrambno društvo slovenskega naroda — našo družbo, katere troški naraščajo od dne do dne. Greh je pa njegov, če s slovenskim denarjem podpira tuja obrambna društva, kojih delovanje hoče uničiti naš slovenski rod.

Kdor podpira našo družbo tem načinom, da rabi le blago, ki je naši družbi v korist, — ta ne potroši radi tega niti vinarja več, zagotovi pa naši družbi stalnih dohodkov.

Ker sklepajo gg. gostilničarji pred novim letom navadno s pivovarnami svoje pogodbe za prihodnje leto, obrača se podpisano vodstvo do svojih cenjenih podružničnih načelstev s prošnjo, da poverijo enemu izmed svojih čč. mandatarjev, oziroma mandataric nalogo, da vpliva na gostilničarje v svojem okraju, naj se odločijo le-ti za to, da bodo doslej točili le ono pivo, ki je naši družbi v korist.

Obenem pa se obračamo do vseh slav-
nih narodnih društev, do vseh cenjenih rodoljubov in do vseh zavednih slovenskih gostilničarjev, da uvažujejo to našo prošnjo ter ji povsod pripomorejo do uspeha.

Domorodne gostilničarje pa prosimo se posebej, naj se pri sklepanju novih pogodb glede zalaganja piva za prihodnje leto ozirajo v prvi vrsti na tvrdko «G. Auerjevi dediči, pivovarna v Ljubljani», ki je zadnje čase tudi zelo povečala svojo pivovarno in jo opremila z najmodernejšimi in najboljšimi stroji in ki se bode vsikdar radovoljno odzvala po svojem zastopniku na cenjena povabila, oziroma naročila.

«Kako bi se vam zahvalila. — Tako ste dobri, tako dobri! Tako bo čas res hitreje mineval.»

In, ko je prišel «fantiček» k regimentu, pisal je vsak teden dvakrat, in kakor je obljubil, bral in pisal je učitelj pisma.

Začetkoma je bila zadovoljna, skoraj srečna. Sčasoma pa ji tudi to ni bilo dovolj. Ona bi bila njegova pisma tako rada brala večkrat, vselej, kadar bi se ji zazdelo. Učitelja si pa ni upala prositi, da bi jih ji večkrat prebral. Ni mu hotela biti nadležna. Rada bi mu bila pisala tudi kaj drugega kot same navadne novice iz hiše in vasi. Ali pravzaprav drugače bi hotela pisati. Manj z glavo kot s srcem! Hotela bi mu govoriti mile, sladke besede, ki oddaleč tako gorko stopijo v dušo kakor ljubkovanje materino. One besede, katere mrmramo predse zvečer, predno zaspimo, glavo že na blazini, besede, ki zazibljejo človeka v sanje, da je stara mamica tu, prav blizu tebe, kot nekdanj, ko te je zazibala, in večerno molitev šepetaje — ugasnila švečo.

Tu naenkrat — nova misel, — tako nenadoma je prišla in jo vso prevzela: Uči se vendar brati in pisati! Prosila bom učitelja. — O ne, smejal bi se mi! — Smešno pri moji starosti! — — — No dobro! Naučim se sama!

Konec prih.

Iz Rateč na Gorenjskem. Strašna usoda je zadela gorenjsko vas Rateče; do tri četrtine jo je vpepelil grozen požar v noči od 29. do 30. septembra. Okoli polenajste ure ponoči je zažarelo nebo v nepopisnih barvah, gorenjski velikan Mangart in njega soseda strma Ponca in drugo gorovje je bilo razsvetljeno kot od zahajajočega solnca, iz srede vasi pa so se valili oblaki dima in švigali plameni visoko proti nebu. Grozen pogled! Obupni krik nesrečnih žen in mater, jok nagih otrok, pokanje usedajočih se streh in tramov, prasketanje ognja, mukanje živine in trombe bližajočih se požarnih bramb so pretresale ozračje, a ogenj pa se je širil dalje in dalje. Vrli požarniki iz Trbiža, Kranjske gore, Bele peči in Dovjega, ki so prihitali z občudovanja vredno hitrostjo na kraj nesreče, so se trudili z nadčloveško silo, da vsaj deloma omeje požar. Tudi čili Poljaki — lovci iz Trbiža — so prihitali s svojimi oficirji na čelu ter delali brez odpočitve in jela nad 24 ur, česar se bo nesrečno ljudstvo vedno hvaležno spominjalo. Vzlic vsemu naporu so vendar upepelili razjarjeni plameni nad 50 hiš z gospodarskimi poslopji in sedaj obupuje nad 400 ljudi brez strehe, živeža in obleke — rešili so golo življenje. Škoda se ceni na 400.000 kron. Srce se krči človeku pri pogledu na to bedo. Skrbni kmet joka ob izgubi rodne hiše, lepe živine in poljskih pridelkov, nesrečne matere nimajo skorjice kruha za svoje črvičke in toplih krile, da bi jih varovale ostrega vetra, vse — vse je uničeno, domovja, obleka, živila, tudi dokaj živine — a gorovje se odeva v belo obleko. Do vas, ki ste že čutili razdajajočo silo razjarjenih elementov, se obračamo in do vas, ki bivate pod lastno streho, ter kličemo: «Usmilit se nas!» — Tudi najmanjši dar v denarju, obleki živilih, olajšal bo izdatno našo bedo. Županstvo in pomožni odbor. Darove se prosi naslavljati na adresu J. Jalen, Rateče (Gorenjsko).

Dovje. V nedeljo je napravila požarna bramba na Dovjem veselico s tombolo. Obisk je bil ogromen. Med mnogimi gosti od daleč in blizu nas je počastil tudi švabonče „Emilio“. Po stari germanski navadi slekel si je „rekelček“ in hajd, „frejljice“, pardon, gospice, na „nemšk-dreieršrit“. Vrtelo se je, da je bilo veselje. Naša kmečka dekleta imajo toliko narodnega ponosa, da sploh s tem švabončetom niso hotela plesati. Pač pa žalibog četvorica naših inteligentnih gospic vrtela je prav rada „nemški-dreier“ z „nemškim Mihelnom“. Veselje je bilo vsestransko. Naenkrat se sliši glas: „Gospodinja, malo repce in jezička bi bilo dobro. Te besede pičile so navzočega švabonča kakor gad, priskoči k omenjenemu gostu in ga opozori, da repce in jezička ne sme zahtevati. — Menda si nemčurčki repco in jezičke sami zase rezervirajo. — Naš gost pogleda malo švabondra — le-ta potegnil jo je pa takoj, ko je opazil nevoljne poglede okoli stoječih Slovencev. Sedaj oglasila se je slovensko-nemška frajla in začela proti svojemu švabskemu kavalirju govoriti: „Dös san die Ehrnleut, dö thuan Frajlarung niks stein einstossen, zwei johr umatrogn nochher sogn verliebt sein, niks ruk geben.“ Mimo gredoči gosti so nato obstali, se smejali in vprašali drug drugega,

če smo že na Japonskem, ker to zveličavno nemško špraho niso umeli. Nekdo se pa oglasi: Hej, Krestinasta, le pametna bodi in ostani Slovenka, nemško ne znaš, slovensko zraven lahko pozabiš in kaj bo potem, morda bodeš . . . Nato so jo odkurili blaženi nemčurčki. Drugi dan je dobil pa g. urar L. v Mojstrani sledeče pismo, kakor Vam, g. urednik, prilagam. Glasi se; „Ich bitte, was ist mit meinem Ring? In zwei Jahren haben sie hoffentlich — den Stein schon hinein gestossen — im Falle, dies noch nicht geschehen ist, so bitte ich mir den Ring ohne Stein zu geben, aber gleich! Achtungswoll Christa A—č.“ — Odgovor ji je bil takoj poslan. Glasil se je: „Gospica! Jaz nimam nobenega Vašega prstana za popraviti; spominjam se pa, da ste mi pred več leti neki prstan na plesu v gostilni Rabič podarili, in sicer takrat, ko sva bila še oba Slovenca v skrajnosti ljubezni . . . L.“ — Torej tako daleč smo mi sedaj v Mojstrani in Dovjem prijadrili. Naša inteligentna gospica, katera naj bi bila ponos naroda, sramuje se na javnih slovenskih veselicah govoriti materni jezik, sramujejo se s slovenskimi narodnjaki slovensko dopisovati! In ljub jim je le vsenemški Mihel. Ako bi bila tudi naša prostejša dekleta enakih misli, enakih nazorov, izginil bi kmalu slovenski značaj teh krajev. Ali hvala Bogu! Še so možje in žene, še so dekleta in fantje, kateri na svoj slovenski jezik drže in ne pozabijo nikdar, kar jih je nekdanj mati učila. Vsa čast jim! Nemčurškim gospicam pa, katere so se tako daleč pozabile, kličemo: Izpreobrnite se! Sicer se vas bodo bratje sramovali — Nemeč posmehoval, zakaj — pljujete si sami sebi v obraz. Te Kristinast...

Novičar.

Nemški rekurz o zadevi častnih občanov je rešil deželni odbor v tem smislu, da je dal Nemcem na razpolago v osmih dneh dokazati sorodstvo častnih občanov g. Razingerja in R. Schreya z občinskima odbor-
nikom gg. Legatom in Štefelinom. Razume se, da ni med tema o kakem sorodstvu niti govora, kar je znak, da bodo Nemci s svojimi rekurzi pošteno pogoreli, kakor je nekoč direktor Trappen.

Klerikalna stranka izkuša izvolitev dr. Ravniharja starostom zveze slovenskih sokolskih društev zlorabiti v svoje umazane strankarske namene. V sokolstvo je prišla res neka mlajša generacija, ki hoče popolnoma upravičeno zastopati demokrasko strujo, pri kateri pa velja dr. Tavčar še danes kot neustrašen bojevnik proti vsemu nazadnjaštvu in uživa kot tak med vsemi sokolskimi krogi neskalsjene simpatije, kar si naj začrneli štab okrog ljubljanskega „Slovenca“ prav dobro zapomni. Dr. Tavčar ima več zaslug za slovenski narod, kakor jih bo pa imel kričavi dr. Šušteršič z vsemi svojimi potomci v desetih rodovih vred.

Obče mnenje je, da bo klerikalno društvo „Orel“ nekaka „Rekrutenabteilung“ za bodoče „Sokole“. Javno je namreč kot beli dan, da privede telovadba človeka do samostojnega in svobodnega mišljenja, iz česar pa že tudi sledi, da se tak človek ne bo nikdar pustil pitati z otroškimi srednješkimi frazami kakega Zabreta ali pa Zabu-

kovca. O tem se bomo v par letih lahko prepričali!

„Jeseniške novice“ so se pred dobrim pol letom prav bahato hvalile, da bo v kratkem stal „Delavski dom“ na Savi kar po njihovem mnenju posebno jezi napredne in sokolske kroge. No, danes še ni ne duha ne sluha o kaki taki stavbi in se zna morda res še zgoditi, da postavi mladi jeseniški „Sokol“ prej svojo lastno telovadnico. Ti ljudje okrog „Slovenca“ se pač samo hvalijo in vpijejo, a za vsem tem vpitjem je le prazen — nič.

Našega „Sokola“ misli g. župnik Zabukovec ugonobiti na ta način, da članom „Sokola“ ne da odveze, dokler ne obljubijo izstopiti iz društva. Razume se, da z enakimi ropotijami ne bo ostrašil prav nikogar ali pa celo prisilil k društvenemu izstopu, škodoval pa bo lastni stvari, ker utegne imeti v par letih prazne svoje izpovednice. Sicer pa bi bilo g. Zabukovcu itak ljubše, če bi se mu na tako lep način olajšalo delo, katerega že itak menda nič nima, ker ima vsaki dan pri dobri plači najmanj štiriindvajset ur prostega časa.

Jeseniški „Sokol“ ima sedaj razen načelnika brata Vinka Rabiča še vaditelje brate: Ažmana, J. Ravnika, Žmiteka in J. Zaveljcina. V kratkem bo imel toraj naš „Sokol“ lepo število tudi teoretično naobraženih telovadnih moči. Telovadba je vsaki večer, ker ima naraščaj svoje posebne ure.

Veliko nevolje je vzbudil med delavstvom brezobziren nastop jeseniškega župnika Janeza Zabukovca, ki je pri blagoslovljenju otroškega vrteca na Savi porinil v ozadje predsednika podružnice sv. Cirila in Metoda, delavca g. Rabiča. Kdaj bo že delavstvo uvidelo, da jih rabijo ti ljudje samo za štafažo, kadar se tolčejo po prsih, glejte, koliko jih je za nami?! Kadar je treba javno nastopiti, mora stati delavec-revež v kotu ter potrpežljivo čakati, da ga pokličejo vsega siti gospod iz župnišča. Dokler se bo pustilo delavstvo tako prezirati in teptati, pač ne pričaka, da bi ga javnost upoštevala kot samostojno in neodvisno stanovsko celoto. Otresite se sebičnih voditeljev in lahko boste delali za svojo lepšo bodočnost!

Medsebojno ljubezen priporoča sobotni „Slovenec“. Seveda potrebujejo tega priporočila v prvi vrsti naši gospodje v župnišču. Mi smo mnjenja, da se na ta način pač ne seje med občani ljubezni, ako vidi g. župnik Zabukovec v vsaki nedolžni stvarici svojega soobčana velikanski greh in javno pohujšanje ter ga potem seveda s strašnim vpitjem nahruli. Kristus je učil potrpežljivosti s svojim blišnjikom, a tu vidimo le nestrpnost in večno hujskanje. Malo čudni so res današnji politikujoči Zveličarjevi nasledniki, ki nikakor nočejo uvideti, da kdor se je prepil, žanje vihar!

Ravnatelj Lukman si je preskrkel v zadnjem času volilni imenik jeseniške občine ter premišlja, tuhta in šteje, kako bi spravil svojo nemško-klerikalno gardo v občinski odbor. Častni občani bodo kljub njegovim in župnikovem naporu volili in je torej le malo upanja do zmage. Posebno zalosten je bivši kandidat za županski stolec nemškutarski tovarniški uradnik Vilfan, ki je za vedno „brez upa zmage“ opustil misel na

to čast. Združeni Lukmanovi in Zabukoveči pristaši store najbolje, če si ustanove posebno občino ter si razdele odborniška mesta, da tako vsaj zadoste svoji veliki častihlepnosti.

Nemškim turnarjem na Savi se bližajo hudi in kritični časi. Inženier Hitz je že nekam odjadral, in g. Maks jo tudi kmalu odkuri, vitez Wolf pa se ženi; ostal jim bo toraj edino le eks-brivec Wernig, ki še vedno meri s svojimi turnarskimi koraki jeseniške ceste in pota. Mati Germanija ima na Jesenicah resnično žalosten pogled v bodočnost.

Nemška učiteljica Reisner, ki službuje na tovarniški šoli in katera se je o priliki Prešernove slavnosti v Ljubljani s svojim nesramnim izzivanjem — „pasji procesiji“ tako herostratsko proslavila, je lahko ponosna na svoje pristno „nemško“ pokolenje. Njena mati je rojena na ljubljanskem barju ter je bila nekoč prav pridna delavka tobakne tovarne v Ljubljani, oče, tudi Slovenec, je bil pa navaden krojaški pomočnik brez „plenka in cvenka“. Gospodična Olga pa je seveda naduta vsenemška učiteljica, po katere žilah se pretaka kri slovenskega krojača in bivše slovenske cigararice. Radovedni smo, kakšni renegati bodo njeni otroci, kadar se poroči z laškim vitezom Wolfom. Gotovo se prelevijo vsaj v — culukafre ali pa mulate.

Boj za splošno in enako volilno pravico je prišel največ vsled ogrskih homatij zopet z vso silo na površje. Stvar bo za enkrat najbrž zaspala, a bo kljub temu prišel čas, ko bodo privilegiranci primorani dati delavstvu in sploh širšim slojem ljudstva njegovih naravnih pravic. Naloga vseh svobodomiselnih in naprednih strank pa je, neumorno delati na izobrazbi in vzgoji ljudstva, da bo nekoč zmožno ali samostojno rabiti te svoje pravice, ko se bo udeleževalo zakonodajalnega življenja. Klerikalne stranke danes seveda ne bijejo boja za enako volilno pravico s čistih namenov, temveč le vsled tega, ker upajo na ta način priti do hipne oblasti in bi n. pr. na Francoskem raje videli, da ni te splošne volilne pravice, ker se tamkaj ljudstvo ne pusti več uplivati od nazadnjaških pijavk.

C. kr. okrajni šolski svet je razposlal vsem krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom okrožnico, v kateri priporoča nakup Ganglove knjižice „Slava Prešernu“. Knjižic je le še malo v zalogi, zato upamo, da jih naš krajni šolski svet kar najhitreje naroči, ne oziraje se na ugovore raznih omejenih Zabukovcev, ki so v svojem mišljenju vsaj tristo let zaostali za sedanostjo. Na dnevni red preko nazadnjaške in zabite ozkosrčnosti!

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča

Vydrovo žitno kavo.

Juhni prídátek znamka „Výdra“.

Juhne konsérve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijaliteta: „Dessert délicat“ in masleni oblati).

Šumeči limonadni bonboni „Ambo“.

Dišava za pecivo „Bublin“.

NAPRAVITE POSKUS!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 vin. in poština. 161—2

S plesišča v smrt. V ponedeljek, 9. t. m., je plesala v neki gostilni na Hrušici domača dekla celo popoldne prav pridno. Prišedši v svojo sobo se je mrtva zgrudila na tla. Pač nepričakovana smrt.

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29—22

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“

16—37

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene **sobe za prenočevanje**. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah.

6—40

Ako hočete

dobro idočo uro poceni
kupiti, zahtevajte cenik

31-21

tvrdke N. Suttner, urar v Kranju.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših
izkušnjah higienije sestavljena in večkrat
odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu
ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 3-42

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

Wolfve ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborni marčno in na bavarski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloga: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokro-
nogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradcu, na Igu, na Dobrovi, v
Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem
(Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdka je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z
najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križ-
cem in zlato kolajno.

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravnništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnništvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in
obrtnike, slavna društva,
hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune,
okrožnice, vabila, dopisnice, osmr-
tnice, tabele, lepaki, brošure, knjige
i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

**Vsakovrstna tiskarska
dela**

v vsakem obsegu po količor
možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Čižna in ukusna izvršitev. — Kitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.